

Tilburg University

De online etalage

Cuijpers, C.M.K.C.

Published in:
Sec Jure

Publication date:
2009

Document Version
Early version, also known as pre-print

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
Cuijpers, C. M. K. C. (2009). De online etalage. *Sec Jure*, 23(3), 63.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

De online etalage

Lang leve het Internet! Voor de eerste keer sinds jaren heb ik heel ontspannen mijn Sinterklaas- en kerstinkopen gedaan. Gewoon vanuit mijn luie stoel boeken, cd's, speelgoed en elektronica besteld bij verschillende grote online warenhuizen. Gemakzuchtig als ik ben ook nog even de optie aangevinkt om alles ingepakt en wel thuis te laten bezorgen. Ik ben zeker niet de enige die dit jaar op deze wijze zijn inkopen heeft gedaan. Ondanks de economische crisis hebben de grote webwinkels aldus het NRC van 27 december nog nooit zo'n hoge omzet gehaald als in de afgelopen feestmaand. De grote stresverlichting bij online winkelen zit hem voor mij in het omzeilen van files om in de stad te komen, het ontlopen van de veel te lange rijen voor de kassa's en het gevrijwaard blijven van het gezeur van mijn twee kinderen die een bloedhekel aan winkelen hebben (het zijn twee jongens...). Ook de verzendkosten die de online warenhuizen rekenen verbleken veelal bij de bedragen die in de stad verdwijnen in de parkeermeter. Ik waande mijzelf dus helemaal stres vrij, tot ik op 8 januari in de Volkskrant lees dat criminelen door technieken als skimmen (het illegaal kopiëren van pinpasgegevens), maar ook door internetbankieren met illegaal verkregen informatie bij tienduizenden rekeningen kunnen. Hoewel ik al jaren uitermate voorzichtig ben met mijn creditcard - mijn voorzichtigheid is haast lachwekkend, ik heb al een keer een nieuwe aan moeten vragen omdat het ik hem zo goed verstoppt had dat ik hem zelf niet meer terug kon vinden - sta ik veel minder stil bij de risico's van internetbankieren. Ook het letten op de kaartinvoer bij pin- en betaalautomaten is door de vele waarschuwingen inmiddels aardig bij mij doorgedrongen. Maar eerlijk gezegd benauwd het me wel een beetje dat ik blijkbaar ook moet gaan twifelen aan de veiligheid van de door mij zo vertrouwde internetbetalingen. Hoe betrouwbaar deze betalingen zijn, maar ook de garanties en zekerheden die gelden voor consumenten wanneer er toch iets met een bepaalde betaalwijze op afstand misgaat, vormt een mooi onderwerp voor nader onderzoek. Tot de tijd dat ik daar aan toekom, toch maar even wat extra voorzichtig zijn met internetbetalingen wanneer ik mij weer eens heb laten verleiden door de online etalage. Dit brengt mij bij andersoortige online etalages die de laatste weken veelvuldig in het nieuws zijn geweest, namelijk die van criminelen, pedofielen en leraren. Hiermee doel ik op de website www.veroordeeldengezocht.nl, de hernieuwde discussie over het bekendmaken van gegevens van pedofielen op internet, en op de website www.beoordeelmijnleraar.nl. Op dit soort websites worden personen met naam en toenaam, en soms zelfs met foto, als het ware in de online etalage geplaatst, wat natuurlijk privacygerelateerde vragen oproept. Bij de opsporing van veroordeelde criminelen lijkt mij het online plaatsen van persoonsgegevens, inclusief foto's, zonder meer legitiem. Het doel heiligt de middelen en de door de privacywetgeving gevraagde proportionaliteit en subsidiariteit is naar mijn mening gewaarborgd. Bij de online vermelding van de vrijlating en huisvesting van veroordeelde pedofielen wordt de discussie al wat genuanceerder. Hoewel ik als moeder van twee kinderen natuurlijk de veiligheid van mijn kinderen voorop stel, zie ik aan de kant van de pedofiel ook wel het belang om na een veroordeling te kunnen rehabiliteren. Ook is het minder duidelijk wat nu precies het doel is van een dergelijke website, veiligheid van de burger (wordt deze vergroot door de wetenschap dat een pedofiel in de buurt woont?) of het aan de schandpaal nagelen van de pedofiel? En of het middel, het openbaar maken op een website, het minst ingrijpende is om het doel van veiligheid te bereiken, is ook twijfelachtig. Uit een recent onderzoek van TNS/NIPO blijkt dat ruim eenderde van de Nederlanders wil dat adressen en signalen van veroordeelde pedoseksuelen via een website te vinden zijn. Vooralsnog kiest minister Hirsch Ballin voor het minder verstrekende middel van het op de hoogte stellen van burgemeesters wanneer een pedofiel uit hun gemeente op vrije voeten komt. De burgemeester kan die informatie vervolgens delen met de woningverhuurder wanneer daartoe een dringende noodzaak

bestaat. Deze regeling hangt overigens niet samen met het onderzoek van TNS/NIPO, maar komt voort uit het feit dat vorig jaar in Utrecht een veroordeelde pedofiel een woning bleek te huren in hetzelfde complex als zijn slachtoffer. De derde website in het rijtje van 'online tentoonstelling' betreft de website www.beoordeelmijnleraar.nl. Deze website biedt de mogelijkheid om een leraar een cijfer te geven, al dan niet voorzien van een toelichting. Omdat de docenten met voornaam, initialen en achternaam op de website genoemd worden, zijn enkele waarborgen ingebouwd met het oog op privacy. Zo worden al te krenkende opmerkingen geweerd, en mag een bezoeker slechts van drie scholen de individuele beoordelingen van de leraren inzien. Desondanks zijn bij het CBP verschillende klachten ingediend en loopt er inmiddels een officieel onderzoek naar de rechtmatigheid van de verwerking van persoonsgegevens op de website. Een typisch voorbeeld van een botsing tussen twee grondrechten, namelijk het recht op privacy enerzijds en het recht op vrijheid van meningsuiting anderzijds, waarbij een genuanceerde belangenafweging noodzakelijk is om tot een weloverwogen oordeel te komen over de legitimiteit van deze website. Om vooruit te lopen op de bevindingen van het CBP is het TILT-blog de discussie over dit onderwerp alvast geopend (www.uvt.nl/tilt/weblog). De studenten die nu hun kans schoon zien om mij online te gaan beoordelen, moet ik helaas teleurstellen. De website www.beoordeelmijnleraar.nl richt zich alleen op middelbaar- en beroepsonderwijs. Voorlopig zullen we het op de Universiteit van Tilburg dus moeten doen met de beste docent verkiezing van Magister JFT. In het kader van deze verkiezing heeft Erik-Jan Broers afgelopen jaar echter bewezen dat de meest positieve beoordeling wel erg negatieve gevolgen kan hebben. Ik weet namelijk niet wat erger is; een negatieve onderwijsbeoordeling online, of de diashow van Erik-Jan zijn kappersavontuur? (<http://www.uvt.nl/univers/slideshow/broers>)